

ÖĞRETİM KURUM YÖNETİCİLERİNİN TEKNOLOJİYE KARŞI TUTUMLARI İLE YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİNİ KULLANMA DURUMU:

BARTIN İLİ ÖRNEĖİ¹

ÖĞr. Gör. Dr. Fatma SÖNMEZ ÇAKIR*

Doç. Dr. Alper AYTEKİN*

Özgür YAŐAR*

Yakup Bahadır YÜCEL*

ÖZET

Bu çalıőmada Bartın ilinde eğitim hizmeti veren resmi öğretim kurumlarında görev yapan ve bu kurumlarda yönetici kademesinde çalışmakta olan öğretmenlerin teknolojiye, teknolojik gelişme ve değişimlere uyumluluğu konusunda bir analiz yapılmıştır. Okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumları ile Bartın Üniversitesi'nden bilişim konusundaki istek ve beklentileri araőtırılmıőtır. Çalıőmada yöneticilerin günümüz eğitiminin vazgeçilmezi olan yönetim bilgi sistemine bakış ağıları ile teknolojinin öğretim kurumlarında yöneticiler tarafından kullanım durumlarının ne düzeyde olduğunu ortaya çıkartabilmek amaçlanmıőtır. Okullar daha etkin bir bilgi sistemi iőleyiői için yapılması gerekenler ortaya konulmaya çalıőılmıőtır. Araştırmanın örnekleme Bartın il sınırları içerisinde bulunan resmi öğretim okullarında yönetim kademesinde görevli 49 öğretmenden oluşturmaktadır. Örneklemin elde edilmesinde rastgele örnekleme kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında Prof. Dr. Sadegöl Akbaba ALTUN tarafından oluşturulan teknolojiye ilişkin tutum ölçeği ve Doç. Dr. Kamile DEMİR' in yönetim bilişim sistemi ile ilgili yaptığı çalışmalar kullanılarak ankette yer alması istenen sorular belirlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 21 programında analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Yönetim Bilgi Sistemleri, Yönetim Bilişim Sistemleri, EĞitimde Bilişim

¹ Bu makale 5-7 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen ASEAD III. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan bildiriden geliştirilmiştir.

* Bartın Üniversitesi, İİBF, Yönetim Bilişim Sistemleri

ATTITUDES OF BARTIN PROVINCIAL EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS TOWARDS TECHNOLOGY AND AVAILABILITY OF MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS

ABSTRACT

In this study, an analysis was made about the compatibility of our teachers who work in official education institutions providing education services in Bartın province and who are working at the administrative level of these institutions, on technology, technological development and changes. It is aimed to reveal the level of use of technology by the administrators in the educational institutions by means of the management information system perspective which is indispensable for the administrators in today's education. Our schools have tried to put forward what needs to be done for a more effective information system operation. The sample of the study consists of 49 teachers working as managers in the state schools within the borders of the province of Bartın. During the data collection phase, the literature on the subject of technology was scanned, related concepts were examined and the items of the questionnaire were prepared by making use of the scale of attitude towards technology developed by Prof. Dr. Sadegül Akbaba ALTUN and Assoc. Prof. Dr. Kamile DEMİRs study on management information systems. The data obtained was analyzed in the SPSS 21 program.

Keywords: Technology, Management Information Systems, Informatics in Education

GİRİŞ

Yönetim faaliyeti en küçük topluluklardan en büyük gruplara kadar her kademedede görülmektedir. İnsanların bir arada yaşamaya başlamasıyla birlikte paylaşılan iş ve ortamın idaresi için yönetim faaliyetine ihtiyaç duyulmuştur. Bu yönetim işi bazen çok basit işlerin yapılması için olabileceği gibi çok karmaşık iş ve eylemlerin yürütülmesi içinde gerçekleşmiş olabilir.

Yönetim 19. yüzyıldan beri üzerinde çok çalışılan bir kavramdır ve birçok kuram geliştirilmiştir. İnsanların hayatında yönetim kavramı çok uzun sürelerdir yer almaktadır. İnsanlar arasındaki yönetim durumunu belirleyen en önemli etkenler kişilerin ekonomik durumları, siyasi ve kültürel koşullar olmuştur. Yönetim kavramı incelendiğinde her bilim dalı ile yönetim kavramı arasında bir bağlantı olduğu görülecektir. Bu bilim dallarının ortak unsuru ise; yönetim eyleminin gerçekleşmesi için yönetici, amaç, hedef ve yönetilen kişiler gerekli olmasıdır (Anameriç, 2005:26). Koçel'e göre (2011) yönetim: başkaları aracılığıyla iş görmektir.

Yöneticilik bir iş, bir meslektir, yönetici ise bu meslek/işi icra eden, bu alanda bilgi ve deneyime sahip kişidir. Bu kişi yönetim alanındaki bilgisini ve deneyimlerini kullanarak, başkaları ile birlikte çalışarak ve iş görererek işletmedeki birimlerin amaçları doğrultusunda hareket eder. Kendi kişisel beceri yetenek ve bilgilerini kullanarak kendine verilmiş olan yöneticilik işini yapan kişiye yönetici denir (Koçel, 2011:63). Yönetici; belli bir zaman süreci içerisinde ulaşılması hedeflenen amaçlar için insan, sermaye, hammadde, makine vb. üretim araçlarını bir araya getirip bunlar arasında gerekli uyumu sağlayan kişi olarak tanımlanmaktadır (Eren, 2009:9).

Hizmet sektöründe çalışan işletmeler kendilerini amaçlarına ulaştıracak unsurları belli bir ahenk içinde çalıştırmalıdır. Eğitim kurumları hizmet sektörü içerisinde yer alan, belirli amaçları ve bu amaçlara ulaşmak için belirli faktörleri bir araya getiren kurumlardır. Bu nedenle iyi bir şekilde yönetilmeleri ve uyumlaştırılmaları gerekir. Eğitim kurumunun yapısına, büyüklüğüne, çalışan sayısına, öğrencilerin durumlarına vs. göre yönetimin amaçları değişecektir. Okul yöneticileri okuldaki işlerin yürütülmesi, iş ortamında uyumluluğun sağlanması, işlerin etkin bir şekilde yapılması ve izlenmesi gibi pek çok önemli işleri takip etmektedir. Bu görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmesi okul kültürünün geliştirilmesi, okul başarısının artırılması vb. konular açısından önemlidir. Bir okul yöneticisi enerjisini ve zamanını toplumun ve okulunun başarılı olması için gelenekler, grup normları, grup için güncel alışkanlıklar ve gelenekler oluşturmak için harcıyororsa okul lideridir (Yıldırım,2005;1-23).

Bugün dünyanın büyük bir kısmında olduğu gibi, Türkiye’de de okul müdürünün rolü değişim göstermektedir. Ülke yönetiminin yapısı ne olursa olsun ister merkezi isterse yerinden yönetim olsun sonuçta eğitim öğretimin yapıldığı yer okuldur. Bundan dolayıdır ki birçok eğitim yöneticisi “bir okul, müdürü kadar okuldur” söylemini kullanmaktadırlar. Bu görüş eleştirilse de yönetimin öne çıktığının göstergesidir. Okullarda karar sürecinin başında okul müdürü bulunmaktadır. Okul yöneticisi iyi bir lider olabilirse okulun insan ve madde kaynaklarını daha kolay harekete geçirebilir (Özdemir ve diğ., 2013: 7). İyi müdürlere sahip olan okullar genel olarak başarılı okullardır. Lider müdür yapılarının bulunmadığı okulların ise başarılı olması beklenemez (Tschannen-Moran ve Gareis, 2004). Okul yönetiminde etkin görev bilincine sahip yöneticilerin bulunması ortaya çıkabilecek sorunların giderilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Bu nedenle bilgili, teknik donanıma ve sezgisel yeteneğe sahip yöneticiler ile öğrenciler ve toplum için daha yararlı faaliyetler yapılabilir.

Teknoloji ve bilim alanındaki gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da son derece etkili olmaktadır. Günlük yaşantımızda teknoloji her alanda kullanıldıkça eğitim alanında teknolojinin kullanılması bir zorunluluk haline gelmektedir. Bu araştırmadaki amaç, Bartın İli Belediye sınırları içerisinde Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez öğretim kurumlarında görev yapan müdür ve müdür yardımcılarının, teknolojiye yönelik tutumlarını ve yönetim bilgi sistemlerini (YBS) kullanma durumlarını değerlendirmektir.

Okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumlarını, mevcut yeterlilikleri ile ilgili bilgi sahibi olmayı, hizmet içi eğitim (kurs, seminer vb.) ile ilgili bilgisayar kullanım durumlarını ve bu yöneticilerin bilgisayar kullanım düzeyleri ile yönetim bilgi sistemlerini kullanma durumlarını öğrenme açısından katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Okul yöneticilerinin, teknolojiyi kullanma konusundaki tutumları ve yönetim bilgi sistemlerini kullanma durumlarının tespit edilmesi aşamasında ayrıca yöneticilerin Bartın Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri bölümü hakkındaki düşüncelerine de yer verilmiştir. Yöneticilerin belirtilen hususlar konusundaki tutumları ile okullardaki mevcut uygulamaların neler olduğu ve okul yöneticilerinin bu konulardaki davranışlarına yönelik bizlere önemli ipuçları verebilecektir.

Bu araştırmadaki amaç, Bartın İli Belediye sınırları içerisinde Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez öğretim kurumlarında görev yapan müdür ve müdür yardımcılarının, teknolojiye yönelik tutumlarını ve yönetim bilgi sistemlerini (YBS) kullanma durumlarını değerlendirmektir. Okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumlarını, mevcut yeterlilikleri ile ilgili bilgi sahibi olmayı, hizmet içi eğitim (kurs, seminer vb.) ile ilgili bilgisayar kullanım durumlarını ve bu yöneticilerin bilgisayar kullanım düzeyleri ile yönetim bilgi sistemlerini kullanma durumlarını öğrenme açısından katkı sağlayacağı umulmaktadır.

1. YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ

Teknoloji ve bilim alanındaki gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da son derece etkili olmaktadır. Günlük yaşantımızda teknoloji her alanda kullanıldıkça eğitim alanında teknolojinin kullanılması bir zorunluluk haline gelmektedir. Teknolojik yenilikler eğitimde etkili olmaktadır. Eğitimin yapıldığı ortamlarda kullanılan teknolojik aletler hem hızlı hem de eğlenceli öğrenmeyi kolaylaştırmakta, öğrenciler olayların sonuçlarını değil o olayın nasıl meydana geldiğini anlık olarak takip edebilmekte, öğrenciler ve öğretmenler için bir bilgi yuvası hatta bir elektronik kütüphane özelliği gösteren bilgisayar sistemleri etkin ders anlatımında önemli roller oynamaktadır. Teknolojik yenilikler, doğru şekillerde kullanıldığında genç beyinlere araştırma, sonuç çıkartma, düşünme ve uygulama gibi konular hakkında becerilerini artırmada önemli bir paya sahiptirler. Dünyanın pek çok ülkesinde eğitim yeni yöntemlerle yapılmakta, bu yöntemlerin içerisinde ise bilgisayar ve bilişim sistemleri yer almaktadır.

Teknolojik yeniliklerin eğitimdeki tek etkisi öğrenciler veya eğitim şekli üzerine değildir. Etkin ve tam bağlantılı bir bilişim ağı okullarda meydana gelen eğitim faaliyeti dışındaki işlerin de kolaylıkla takibini sağlamaktadır. Yönetim amaçlı kullanıldığında öğrenci evrak takibi, personelin yıllık izin rapor vs. takibi, muhasebe işleri, evrak kayıt veya nakil işleri gibi pek çok iş yine teknolojik gelişmeler sayesinde bilişim sistemleri ile takip edilebilmektedir. Yapılan çalışmadan da rahatlıkla görülebileceği gibi analize katılan okul yöneticileri öğrenci bilgileri, öğrenci notları, devamsızlıklar, öğretmen bilgileri, bütçe verileri vb. bilgileri tutmak için bilgisayar sistemlerini kullanmaktadır.

Aydın ve Kara'ya göre (2013), teknolojinin belirgin birkaç karakteristik özelliği vardır. Öncelikle teknoloji ile bilim arasında bir ilişki bulunmaktadır. Teknolojinin merkezinde tasarım bulunmaktadır. Teknolojideki en çekici etkilerden biri ihtiyaçları karşılamayı arzu etmesidir. Bu nedenle teknoloji üretimi içerir. Teknoloji aynı zamanda çok boyutlu bir sistemdir. Farklı uzmanlıkları ve farklı görevleri içine alır. Son olarak teknoloji değerler ile ilgilidir.

Eğitim örgütlerinde teknoloji yönetimi ise, okula teknolojik kaynakların temini ile sınırlandırılmaması gereken bir bütünlük sürecini ifade etmektedir (Balcı, 2001; Banoğlu, 2011'den). Okulda teknoloji kullanımının niteliğini yükseltecek yöneticiler ile uzmanlaşmış kadrolara duyulan ihtiyaç her geçen gün artmakta, hızla ilerleyen teknoloji karşısında bu durum eğitim örgütlerini bütünleşmeye yöneltmektedir (Banoğlu, 2011). Bir okulda teknoloji lideri dendiğinde, okul bileşenlerini harekete geçirirken teknolojiyi kullanan ve onlara teknolojiyi kullandıran kişi akla gelmelidir (Can, 2003; Banoğlu, 2011'den). Globalleşen dünyadaki hızlı değişmelere doğru orantılı olarak okul yöneticilerinin rolleri de değişmektedir. Okul yöneticilerinin değişen rollerine teknolojik liderlik rolleri de eklenmiştir (Akbaba Altun, 2008).

Yönetim bilgi sistemleri (YBS) tanımına geçmeden önce veri, bilişim ve bilgi arasındaki ayrımı kısaca değinmek gerekecektir. Veri; ölçek yardımıyla ya da sayımla elde edilen değerlerdir (Aytekin A., Sönmez Çakır F. 2016). Bilişim elde edilmesi istenilen olgulara ulaşabilmek için kullanılması gereken teknolojik altyapıyı, bilgi ise toplanan verilerin analiz edilmesi ile elde edilen somut olguları gösterir. YBS'nin benimsenmiş evrensel bir tanımı bulunmamakla birlikte genel bir tanım vermek gerekirse; YBS, bir örgütün yönetiminde kullanılan bilgilerin işlenmesini, işlenen bilgilerin kullanılabilmesi için iletilmesini sağlayan sistemdir (Mersin, 2000). YBS kavramı bilgisayarların kullanıma başlanmasıyla birlikte 1960'lı yılların sonlarında ortaya çıkmıştır. YBS'nin birçok tanımı mevcuttur ve bu tanımlardan birkaç tanesine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Yönetim Bilgi Sistemleri Tanımları

YIL	YAZAR/YAZARLAR	KAVRAMLAR
1980	Keen	Birinci Bilgi Sistemleri Konferansı'nda YBS'nin uygulamalı bir disiplin olduğunu ileri sürerek diğer akademik alanlarla da ilgili olduğunu ve bu alanlarla (muhasabe, finansman, bilgisayar bilimleri, yönetim ve organizasyon, sağlık, eğitim, mühendislik vb.) birlikte modeller geliştirilebileceğini ileri sürmüştür.
1980	Sprague	İşletmeler için gerekli olan bilginin kullanımı, işlenmesi ve yönetimi için gereken eylemler ve sistemlerin tümüdür
1981	Longenecker	İşletmelerle ve işletme çevreleri ile ilgili verileri toplayıp bilgiye dönüştüren, bu bilgileri daha sonra kullanılabilir bir biçimde saklayıp kullanıcıya sunan sistemlerin bütünüdür

1983	Kreitner	YBS; bilginin toplanması, işlenmesini ve aktarılmasında kullanılan sistemlerdir.
1984	Zwass	Yönetim Bilgi Sistemleri, yönetim işlevlerini destekleyen bilgi sistemlerinin araştırılması ve geliştirilmesine ayrılmış, akademik araştırmanın yanı sıra pratik çaba da olan bir alandır.
1985	Davis and Olson	İşletmelerin yönetimle ilgili kullanacakları veri kaynaklarını, bir sistem bütünlüğü içinde toplayıp, günlük işlerine bilgi desteği sağlayan ve bu veriler ile çeşitli düzeylerdeki yöneticilere kara alma da yardım edip karar verme işleminde kolaylık sağlayarak başarıya götüren sistemlerdir
1987	Rosenberg	Yönetim Bilgi Sistemleri, kurum ya da kuruluşlardaki yönetim fonksiyonu için gerekli bilgi sağlayan otomatik sistemler olarak tanımlamıştır.
1987	Holt	YBS; yönetimin karar alma sürecini destekleyen, bütünleşik bilgi sistemidir.
1992	Plunkett and Attner	YBS, yöneticilerin kararlar alabilmeleri ve eylemleri etkin biçimde yerine getirebilmeleri için zamanında ve doğru bilgileri yönetime sağlayan biçimsel bir yöntemdir
1993	Parker and Case	YBS; yazılım, donanım ve veri ile ilgili bilgileri işletme içi ve dışı kaynaklardan elde ederek gerekli zamanlarda kullanan sistemlerdir.
1995	Collier and Dixon	Farklı veri türlerinin toplanabilmesi, düzenlenmesi ve dağıtılması işlemlerini gerçekleştiren sistemdir
1996	Laudon and Laudon	YBS, işletmeler için önemli verileri kayıtlayıp gerek duyulduğunda raporlar sunan sistemlerdir.
2000	Davis	Çalışmasında YBS, veri ve bilgiyi toplar, depolar, işler ve sistemlerin kullanması için iletir tanımlamasını kullanmıştır.
2002	Bensghir	YBS, elektronik bit yapıda olup pek çok disiplinin kesişme noktası olan yeni bir alan olarak tanımlamıştır.
2005	Anameriç	YBS'nin organizasyonların planlama, denetim ve organizasyon gibi yönetim fonksiyonları üzerindeki etkisini araştırmıştır.
2005	Önder	Geçmişteki, var olan ve gelecekte oluşacak olan bilgilerin kaydedilmesi, saklanması ve gerekli koşullarda tekrar çağrılmasını sağlayan sistemlerdir
2005	Gökçen	Bir örgütün yönetiminde kullanılan bilgilerin işlenmesini, kullanılmasını ve iletilmesini gerçekleştiren sistemler bütünü olarak nitelendirilir
2008	İraz ve Zerenler	YBS, karar verme süreçlerinde yöneticiye doğru bilgiyi zamanında ulaştıran sistemlerdir.

2008	Saldamlı	YBS, doğru ve güncel bilgiyi kullanıcıya zamanında aktaran sistemlerdir.
2008	Dönmez	Yönetim kararlarının, teknolojik olanaklardan yararlanılarak verilmesi için oluşturulan sistemlerdir
2015	Yarlıkaş	Yönetim Bilişim Sistemleri; bilgisayar bilimleri ve sistemleri ile yönetim biliminin aynı zamanda yöneylem araştırması uygulamalarının; gerçek hayatta meydana gelen farklı problemlerin çözümü için bilişim teknolojilerini ve kaynaklarını en optimum şekilde birleştiren disiplinlerarası bir alandır
2015	Engin	Verileri çeşitli kaynaklardan toplayarak bunları işleyen ve daha sonra anlamlı sonuçlara yani bilgiye dönüştüren ve raporlayan bir bilgi sistemidir

Soysal'a göre (2006), yönetim bilgi sistemlerinin yapısı örgütlerin amaçlarına, büyüklüğüne ve çalışan sayısına göre değişiklik gösterebilmekte ve genel olarak bazı temel özelliklere sahiptir. Bunlar:

- a) Yönetim bilgi sistemi bütünleşik bir sistemdir.
- b) Yönetim bilgi sistemi yönetime yöneliktir.
- c) Yönetim bilgi sistemi insan-makine etkileşimli ve bilgisayar tabanlı bir sistemdir
- d) Yönetim bilgi sistemi yönetime ve karar sürecine bir destektir.
- e) Yönetim bilgi sistemi veri tabanına sahip olmalıdır.

Okul yönetiminde, alınan kararlar özellikle insan gücü, fiziksel koşullar ve maddi kaynaklar için kullanılacaksa çeşitli bilgiler gerektirmektedir. Özellikle bilgisayarların her geçen gün gelişme göstermesi yönetsel karar verme kavramının değişmesine sebep olmuştur. Bu sebeplerden dolayı bilgisayarlar okulların yönetiminde her geçen gün artan oranda önem kazanmaya başlamıştır. Türkiye'de ilk bilgisayarların kurulumu, 1960 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü'nde kurulan IBM 650 sistemidir (Soysal, A. 1989: Soysal, 2006). 1970'li yıllarda ise bilgisayarlar, ücret bordrolarının hazırlanması, maliyet muhasebesi, ambar hesapları ve stok kontrolü gibi belirli sınırları olan alanlarda kullanılmıştır. 1990'lı yıllarda İçişleri, Adalet, Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları YBS'lerini kurma çalışmaları başlatmışlardır (Soysal, 2006).

Yönetim işlemini sürdürmek kolay değildir. Bu süreçte teknolojiyi de iyi kullanmak gerekir. Günlük hayatta ve iş yaşamının hemen her alanında geniş bir kullanım alanına sahip olan teknolojilerin, eğitim sistemlerini de önemli ölçüde etkilediği görülmektedir. Eğitim kurumlarında bireylerin ilgi ve isteklerinin çeşitlenerek artması yöneticileri eğitim alanında teknolojiyi kullanmaya yöneltmeyi arttırmıştır.

Okul yöneticileri, gerek yönetsel görevlerinde gerekse okullarındaki öğretim süreçlerinin farklı boyutlarında teknolojiyi kullanma durumlarından olumlu ya da olumsuz olarak etkilenmektedirler.

Yukarıda anlatılanların ışığında bu araştırmada aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır.

1. Ortaöğretim okul yöneticilerinin, teknolojik gelişmeyi benimseme ve teknoloji kullanımına karşı tutumları ne düzeydedir?

2. Ortaöğretim okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumları ile teknolojik gelişmeyi benimseme eğitim düzeyi, cinsiyet, unvan, öğrenim durumu ve kıdeme göre farklılık göstermekte midir?

3. Eğitim kurumlarının, Bartın Üniversitesi'nden bilişim konusunda istekleri ve beklentileri nelerdir?

2. MATERYAL METOD

Çalışma için Prof. Dr. Sadegül Akbaba ALTUN tarafından geliştirilen teknolojiye ilişkin tutum ölçeği ile Doç. Dr. Kamile DEMİR' in Yönetim Bilgi Sistemi ile ilgili yaptığı çalışmadan yararlanılarak anket soruları/ifadeleri oluşturulmuştur.

Örnekleme, Bartın il sınırları içerisindeki eğitim faaliyetine devam eden öğretim okullarında görev yapan yöneticilerden rastgele seçilmiştir. Çalışmanın yapılması için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)'na bağlı orta öğretim kurumları belirlenmiştir. Bartın Merkez'de MEB'e bağlı 113 adet eğitim kurumu bulunmaktadır. Bu kurumlar içinde yer alan ortaöğretim kurumları çalışmanın anakütlesini oluşturmaktadır. Ortaöğretim okullarından rastgele seçimle yönetici konumunda görev yapan 49 yöneticiye ulaşılmıştır. Anket formunun birinci bölümünde yöneticilere demografik özellikleri ile ilgili sorular sorulmuş, ikinci bölümde katılımcıların teknolojiye karşı tutumları hakkında sorular ve ifadeler yöneltilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin eğitim durumu, cinsiyet, kıdem, yaş ve bilgisayar kullanımı durumları ile bu yöneticilerin gerçekleştirilen kurs ya da seminerlere katılım durumu ile ilgili bilgiler elde edilmiştir. Üçüncü bölümde yöneticilerin yönetim bilgi sistemlerini kullanma durumları ile ilgili ifadeler Bartın Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri bölümü hakkındaki düşünceleri yer almaktadır.

3. BULGULAR VE YORUMLAMA

Çalışma Bartın İlinde eğitim faaliyeti devam eden öğretim kurumlarındaki yönetici sıfatı ile çalışan personelin Yönetim Bilgi Sistemleri ve bu sisteme dâhil olan sistemleri kullanma yeterliliklerinin belirlenmesi için yapılmıştır. Bu amaçla ulaşılabilen yönetici kademesindeki eğitimci personele bazı sorular yöneltilmiştir. Elde edilen veriler üzerine yapılan istatistiksel analiz ve elde edilen sonuçlar sunulmuştur. Bartın ilinde ulaşılan 49 yönetici personele yöneltilen sorular için sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Hazır hale getirilen 24 maddelik Ortaöğretim Okulu Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları Ölçeği anketin güvenilirlik analizi sonucu Cronbach's Alpha (α) = 0,849 olup, bu değer ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Teknolojiye karşı tutum ölçeği, 1-5 arası puanlanan Likert tipi bir ölçektir: “(1) Hiç Katılmıyorum, (2) Az Katılıyorum, (3) Orta Derecede Katılıyorum, (4) Çok Katılıyorum, (5) Tamamen Katılıyorum” seçeneklerinden oluşmaktadır.

Elde edilen veriler SPSS 21 programında çözümlenmiştir. Yöneticilerin demografik özellikleri, frekans dağılımları ve sahip oldukları yüzdelere göre verilmiştir. İfadelerin puanları ve diğer yapılmış olan testler verinin yapısına uygun olarak seçilmiş ve sunulmuştur.

Katılan 49 yönetici personelin cinsiyet, eğitim düzeyi, unvan, mesleki kıdem ve yaşlarına göre dağılım Tablo 2’de özetlenmiştir.

Tablo 2: Cinsiyet, Eğitim Düzeyi, Unvan, Yaş, Mesleki Kıdem Dağılımı

Soru	Kategoriler	Kişi Sayısı	Yüzde Değeri
Cinsiyet	Kadın	10	0,20
	Erkek	39	0,80
Eğitim Düzeyi	Önlisans	1	0,02
	Lisans	43	0,88
	Lisansüstü	5	0,10
Unvan	Müdür	13	0,27
	Müdür Baş Yardımcısı	6	0,12
	Müdür Yardımcısı	30	0,61
Yaş	35 yaş ve altı	2	0,04
	36-45 yaş arası	29	0,59
	46-55 yaş arası	14	0,29
	56 yaş ve üzeri	2	0,08
Mesleki Kıdem	6-10 yıl	5	0,10
	11-15 yıl	9	0,18
	16-21 yıl	15	0,31
	21 yıl üzeri	20	0,41

Katılımcılardan 49 yönetim personelinin %80'i erkektir. Eğitim durumlarına bakıldığında ise %88'lik bir oranla lisans mezunları çoğunluktadır. Ölçeğin uygulandığı personelin yaklaşık %61'i Müdür Yardımcıdır. Yaş değişkenine göre en çok 36-45 yaş arası yöneticilerin katılım sağlamış olduğu görülebilecektir. Katılımcıların yaklaşık %41'i 21 yıl ve üzeri süredir meslek hayatına devam etmektedir.

Tablo 3: Bilgisayar Sayısı

Bilgisayar Sayısı	Yönetici Sayısı	Yüzde Değer
1-25 arası	7	0,14
26-50 arası	23	0,47
51-75 arası	8	0,17
76-100 arası	11	0,22

Okullarında bulunan bilgisayar sayıları hakkında sorulan soruya yönetici kademesinde çalışan personelin cevapları Tablo 3. de verilmiştir. Buna göre 7 yönetici okullarında 1-25 arası; 23 yönetici 26-50 arası; 8 yönetici 51-75 arası ve 11 yönetici 76-100 arası bilgisayar bulunduğunu söylemişlerdir. Bu bilgisayarların yerleri hakkında sorulan soruya verilen cevaplara göre tüm okullarımızın Müdür, Müdür Yardımcısı ve Öğretmenler odalarında bilgisayar bulunmaktadır. 5 okulda öğrenci bilgisayar laboratuvarı bulunmamakta, 9 okulda kütüphanede bilgisayar bulunmamakta, 2 okulda rehberlik servisinde bilgisayar bulunmamaktadır, 29 okulda ise memur odaları-konferans odalarında bilgisayar bulunmamaktadır. Ayrıca mevcut bilgisayarların tamamı internete bağlı bilgisayarlardan oluşmaktadır. Dağılım Tablo 4. te sunulmuştur.

Tablo 4: Bilgisayar Sayıları

Müdür Odası		Müdür Yrd. Odası		Öğretmenler Odası		Öğrenci Bil. Lab.		Rehberlik Servisi		Kütüphane	
Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok	Var	Yok
49	0	49	0	49	0	44	5	47	2	40	9

Yöneltilen bir diğer soru bilgisayar kullanım deneyimlerinin ne kadar süredir olduğu şeklindedir. Buna göre elde edilen değerler Tablo 5.'te verilmiştir. Tablo 5'e göre 3 yönetici 6-10 yıl arası, 25 yönetici 11-15 yıl arası, 17 yönetici 16-20 yıl arası ve 4 okul yöneticisi 21 yıl ve üzeri zamandır bilgisayar kullandıklarını söylemiştir.

Tablo 5: Bilgisayar Kullananların Deneyim Durumu

Bilgisayar Kullanma Deneyimi	Okul yöneticisi
6-10 yıl arası	3
11-15 yıl arası	25
16-20 yıl arası	17
21 yıl ve üzeri	4

Yönetim kademesinde bulunan öğretmenlerin katıldıkları bilgisayar bilimleri ile ilgili kurs ve seminerler sorulduğunda; katılımcıların neredeyse tamamının temel düzey bilgisayar kursu, akıllı tahta kullanımı kursu, Fatih projesi çalışmaları gibi çalışmalarda bulunduğu belirlenmiştir. Bununla beraber 14 katılımcı Web tasarımı eğitimi aldığını söylemişlerdir.

Tablo 6: Kurs Talepleri

	Kategoriler	Kişi Sayısı	Yüzde Değeri
Bilgisayar Kullanma Düzeyi	Temel Düzey	9	0,18
	Orta Düzey	34	0,69
	İleri Düzey	6	0,13
Bilgisayar Kullanma Sıklığı	Günde 2 saate kadar	5	0,10
	2-4 saat arası	24	0,49
	5 saat veya daha fazla	20	0,41
İnternet Kullanma Sıklığı	Günde 2 saate kadar	20	0,41
	2-4 saat arası	13	0,27
	5 saat veya daha fazla	16	0,32

Tablo 6’da yönetim kademesinde çalışmakta olan öğretmenlerin bilgisayar kullanma düzeyi ve sıklığı ile internet kullanma sıklığı durumları belirlenmiştir. Katılımcılar çoğunlukla orta düzey bilgisayar kullanıcısı, günün 2-4 arası saatinde bilgisayar kullanan ve bu kullanımlarının günde 2 saate kadarını internete bağlı olarak geçiren kişilerdir.

Okullarındaki bilgisayarlarda yüklü bulunan bilgisayar programları sorulduğunda katılımcıların verdiği cevapların dağılımları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7: Bilgisayarlara Yüklü Program Sayıları

Bilgisayar Programı	Mevcut	Bilgisayar Programı	Mevcut
Bilsa Klasik Yazılım Paketi	21	Maaş-Bordro Programı	21
Bilsa Karma Yazılım Paketi	16	Microsoft Office-Word	48
E-Okul Yazılımı	11	Kütüphane programı	16
İlsis Yazılımları	36	Microsoft Office-Power Point	39
Microsoft Office-Excel	46		

Yönetim personeli olarak çalışan öğretmenlerimize sorular bir diğer soru ise okulda meydana gelen işlemlerden hangilerini bilgisayar aracılığı ile kayıt altına alındığı ve bu kayıtların kimler tarafından tutulduğu şeklinde olmuştur. Bilgisayar kullanma nedenleri ile ilgili dağılım Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: Bilgisayar Kullananlar ve Kullanma Nedenleri

Bilgi Sistemleri Aracılığıyla Tutulan Veriler	Okul Sayısı	Ağırlıklı Olarak Kim Tarafından Takip Ediliyor
Öğrenci Bilgileri	49	Öğretmenler
Öğrenci Notları	48	Öğretmenler
Devamsızlıklar	48	Müdür Yardımcıları
Kurum Bilgileri	38	Müdür
Öğretmen Bilgileri (izin, rapor, sağlık, kadro, sicil no vb.)	49	Memurlar
Ders Programları ve dersler ile ilgili veriler	49	Müdür Yardımcıları
Bütçe ile ilgili veriler	47	Müdür
Maaş-Bordro düzenlenmesine ilişkin veriler	49	Memurlar
Tahakkuk Verileri (okula ait ödemeler, su, elektrik vb.)	49	Memurlar
Demirbaşlar ile ilgili veriler	39	Müdür Yardımcıları
Kütüphane ile ilgili veriler	44	Memur
MEİS verileri	49	Müdür Yardımcıları

Anket sorularının bir kısmını oluşturan tutum ölçeği soruları için yapılan faktör analizi sonucunda öncelikle verinin yapısı, faktör analizine uygunluğu gibi durumlar incelenmiştir. Elde edilen analiz sonuçları aşağıdaki Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9: Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları

Boyutlar /Faktörler	No of Items	Cronbach’s Alpha	Variance Explained	Kaiser-Meyer-Olkin Statistics	P value of Bartlett’s Test of Sphericity
F1 Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	12	,813	,819	,875	,000
F2 Teknoloji Kullanımı Korkusu	8	,802	,805	,889	,000
F3 Diğer	4	,792	,791	,825	,000
Tüm veriler	24	0,837			0,000

Tablo 9’daki bilgilere göre KMO sonucu 0,837 olarak bulunmuştur. Bu değer verilerimizin Faktör analizi yapmak için uygun olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda yapılan Bartlett testi de soruların birbirleriyle olan korelasyonlarını gösteren matrisin birim matris olmadığını vermiştir (Sig. 0,000<0.05) (Akbulut vd., 2014:81).

Veriler faktör analizine tabi tutulduklarında 5 faktör grubuna ayrılmışlardır. Ancak 2., 3. ve 4. faktörlerde 1 veya 2 adet soru yer aldığı için bu sorular birleştirilmiş ve “Diğer” isminde bir faktörün altına alınmışlardır. Buna göre faktörler;

1. Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim

2. Teknoloji Kullanımı Korkusu

3. Diğer; şeklinde oluşmuştur.

Tablo 10: Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları Ölçeğinin İlişkin İfadelerine verilen puanların ortalamaları

	Ort.	Mod	SS	BDK
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim				
İnsanları teknolojiyi kullanmaları için özendiririm	3,92	5	1,02	0,26
Bilgisayar kullanmaktan hoşlanırım.	3,86	5	1,08	0,28
Okulumda yeni teknolojilerin uygulanmasından hoşlanırım.	4,27	4	0,81	0,19
Çalıştığım personelden teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi almaktan hoşlanırım.	4,06	4	0,90	0,22
Teknolojinin insanlar arası etkileşimi artırdığını düşünürüm.	3,18	3	1,20	0,38
Teknoloji ile ilgili konuşma yapılan ortamlarda bulunmaktan hoşlanırım.	3,49	3	1,02	0,29
İnsanları yeni teknolojik gelişmeler konusunda bilgilendiririm.	3,51	3	0,96	0,27
İnternette araştırma yapmaktan hoşlanırım.	3,92	4	0,86	0,22
Okulumda yeni öğretim teknolojilerinin kullanıldığını görmek beni mutlu eder.	4,37	5	0,81	0,19
Hizmet içi eğitim programlarında teknolojiye geniş ölçüde yer verilmesini isterim.	4,14	5	0,87	0,21
Teknoloji ile ilgili kitaplar almaktan hoşlanırım.	3,04	3	1,24	0,41
Teknolojiyi kullanmakla liderlik rolümü daha iyi oynadığıma inanırım	3,69	4	0,94	0,25
Teknoloji Kullanımı Korkusu				
Teknolojideki gelişmelerin okuldaki liderlik rolümü azaltacağını düşünüyorum.	1,51	1	0,98	0,65
Teknoloji ile ilgili kurs ve seminerlere katılmak beni sıkır.	2,20	3	0,96	0,43
Okul yönetiminde teknolojinin yarar getireceğine inanmam.	1,59	1	1,10	0,69
Teknolojik gelişmeleri öğrenmek benim için fazladan bir yük sayılır.	1,90	1	1,14	0,60
Teknolojinin kısmen de olsa insanın yerini alacağını düşünürüm.	2,53	3	1,19	0,47
Teknoloji konusunda oluşturulan gruplara katılmanın faydalı olacağına inanmam.	2,04	1	1,17	0,57
Personelimin gelişen teknolojilerden faydalanmalarını okulum için gerekli görmem.	1,71	1	1,17	0,68
Teknolojinin kontrolümüz altında olduğuna inanırım.	3,16	2	1,28	0,40

Diğer				
Teknolojinin insanları birbirlerine yabancılaştırdığını düşünürüm.	3,02	3	1,23	0,41
Teknoloji ile ilgili kurs ve seminerlere katılmak beni sıkır.	2,20	3	0,96	0,43
Yeni teknolojileri öğrenmenin zaman kaybı olduğunu düşünürüm.	1,41	1	0,67	0,48
E-posta kullanmanın bir kolaylık olduğunu düşünürüm.	4,41	5	0,86	0,20

Tablo 10’da verilen Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim boyutuna ait olan ifadelerden en çok “Okulumda yeni öğretim teknolojilerinin kullanıldığını görmek beni mutlu eder” (Ort.= 4,37) ifadesine yöneticilerin en çok katıldıkları görülmektedir. “Teknoloji ile ilgili kitaplar almaktan hoşlanırım” (Ort.= 3,04)” ifadesine ise orta derecede katılmaktadırlar.

Teknoloji Kullanımı Korkusu boyutuna ait olan ifadelerden en çok “Teknolojinin kontrolümüz altında olduğuna inanırım” (Ort.= 3,16) ifadesine ise orta derecede katılmaktadırlar. “Teknolojideki gelişmelerin okuldaki liderlik rolümü azaltacağını düşünüyorum” ifadesine ise en az katılım sağlanmaktadır.

Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim boyutunda bağıl değişim katsayıları %19-%41 arasında değişmektedir. “Teknoloji ile ilgili kitaplar almaktan hoşlanırım” en heterojen, “Okulumda yeni teknolojilerin uygulanmasından hoşlanırım” ise en homojen ifadedir.

Teknoloji Kullanımı Korkusu boyutunda bağıl değişim katsayıları %40-%69 arasında değişmektedir. Tüm maddeler heterojendir.

Tablo 11: Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ve Teknoloji Kullanımı Korkusu Alt Boyutlarını Korelasyon Analizi Sonuçları

	Teknoloji Kullanımı Korkusu	Diğer
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	-0,285*	-0,510
Teknoloji Kullanımı Korkusu	1	0,323*

*0.05 düzeyinde anlamlı korelasyon

Tablo 11’de Teknolojik gelişmeyi benimseme ve yönetim ile teknoloji kullanımı korkusu alt boyutları arasında %95 güven aralığında negatif anlamlı bir korelasyon olduğu gözlenmektedir. Buna göre teknolojik gelişmeyi benimseme ve yönetim değeri arttıkça teknoloji kullanımı korkusu azalacaktır. Aynı zamanda teknoloji kullanım korkusu ve diğer ifadeler verilen cevaplar arasında da %95 güven seviyesinde pozitif anlamlı bir korelasyon gözlenmiştir.

Tablo 12: Eğitim Durumuna Göre Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim Alt Boyutuna Ait Değerlerin ANOVA Testi Analizi Sonuçları

Eğitim	Sig. (Çift kuyruk)
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	0,920
Teknoloji Kullanımı Korkusu	0,740
Diğer	0,284

Tablo 12'ye göre Yöneticilerin Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ile Teknoloji Kullanımı Korkusu alt boyutlarında %95 güven aralığında Eğitim Düzeyine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tüm Sig. değerleri > 0,05).

Tablo 13: Kadın ve Erkekler Arasında Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim Alt Boyutuna Ait Değerlerin T Testi Analizi Sonuçları

Cinsiyet	Sig. (Çift kuyruk)
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	0,714
Teknoloji Kullanımı Korkusu	0,570
Diğer	0,282

Yöneticilerin Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ile Teknoloji Kullanımı Korkusu alt boyutlarında %95 güven aralığında Cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tüm Sig. değerleri > 0,05). Sonuçlar Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 14: Bilgisayar Kullanımı ile İlgili Kurs veya Seminere Katılıp Katılmadığı Sorusuna Göre Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim Alt Boyutuna Ait Değerlerin T Testi Analizi Sonuçları

Kurs ve Seminerlere Katılıp Katılmama	Sig. (Çift kuyruk)
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	0,591
Teknoloji Kullanımı Korkusu	0,290
Diğer	0,598

Yöneticilerin Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ile Teknoloji Kullanımı Korkusu alt boyutlarında %95 güven aralığında Bilgisayar kullanımı ile ilgili kurs veya seminerlere katılıp katılmama durumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tüm Sig. değerleri > 0,05). ANOVA sonuçları Tablo 14.'te verilmiştir.

Tablo 15: Ünvana Göre Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim İle Teknoloji Kullanımı Korkusu Alt Boyutlarına Ait Değerlerin ANOVA Analizi Sonuçları

Unvan	Sig. (Çift kuyruk)
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	0,992
Teknoloji Kullanımı Korkusu	0,229
Diğer	0,756

Tablo 15'te Yöneticilerin Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ile Teknoloji Kullanımı Korkusu alt boyutlarında %95 güven aralığında Ünvana göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tüm Sig. değerleri > 0,05).

Tablo 16: Meslekteki Kıdeme Göre Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim İle Teknoloji Kullanımı Korkusu Alt Boyutlarına Ait Değerlerin ANOVA Analizi Sonuçları

Mesleki Kıdem	Sig. (Çift kuyruk)
Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim	0,822
Teknoloji Kullanımı Korkusu	0,683
Diğer	0,509

Yöneticilerin Teknolojik Gelişmeyi Benimseme ve Yönetim ile Teknoloji Kullanımı Korkusu alt boyutlarında %95 güven aralığında Meslekteki Kıdeme göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir (Tüm Sig. değerleri > 0,05). Tablo 16.'da analiz sonuçları verilmiştir.

Tablo 17: Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü Hakkında Bilgi Sahipliği

		Frekans (n)	Yüzde (%)
Bartın Üniversitesinde Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü olduğunu duyduunuz mu?	Evet	23	47
	Hayır	26	53
Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümünde hangi dersler veriliyor bilgi sahibi misiniz?	Evet	4	8
	Hayır	45	92
	Toplam	49	100

Yöneticilerin verdiği cevaplar Bartın Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünü %53 oranında duymadıklarını, %92 oranında verilen dersler konusunda bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Yönetim kademesindeki katılımcılar Bartın Üniversitesi'nde 2009 yılından beri faaliyet göstermekte olan bölümün varlığı ve okutulan dersleri hakkında çoğunlukla haberdar değillerdir.

Ancak diğer bir soruya verilen cevapları Yönetim Bilişim Sistemleri bölümünün yapısı hakkında bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Alınan cevaplar sıklık durumlarına göre aşağıdaki gibidir.

- Yönetimde bilişim sistemleri ve teknolojinin kullanımı ve geliştirilmesini amaçlayan bir bölümdür
- Çağdaş yaşamı destekleyici bir bölümdür
- Çok isabetli bir kararla seçilebilecek bir bölümdür. Okullarda bilgi paylaşımı ve seminerler düzenlenerek öğrenciler bilgilendirilmelidir
- Geleceğin mesleği olduğu için bölümün çok önemli olduğunu düşünüyorum.
- Bartın'da böyle bir bölümün bulunuyor olması Bartın için büyük bir ayrıcalıktır.
- Bilgi sistemlerini kurabilen geliştirebilen ve kullanabilen kişiler yetiştirir.
- Bölümden mezun olanların iş alanları hakkında daha fazla bilgilendirilme yapılmalıdır.

SONUÇ

24 maddelik Ortaöğretim Okulu Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları Ölçeğinden alınabilecek en düşük toplam puan 24 en yüksek toplam puan 120 puandır. Yöneltilen ifadelerden elde edilen puanların ortalamaları alındığında; ortalama 92 en küçük toplam puan 65 en yüksek toplam puan 118 olarak bulunmuştur. Bu değerler yönetici kademesinde çalışmakta olan öğretmenlerimizin bilişim sistemlerini kullanma, öğrenme ve eğitimleri alma konusunda istekli olduklarını, bilişim sistemlerinin işlerini kolaylaştırdığını düşündüğü anlamına gelmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre okul yöneticilerinin kendilerine verilmiş olan tutum ölçeğine verdikleri puanların hiç birinin ortalamaları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Eğitim durumlarına göre ifadelerle verdikleri puan ortalamaları karşılaştırılan yönetici öğretmenlerin sadece “e-posta kullanımının kolaylık olduğunu düşünürüm” ifadesine verdiği puan ortalamasının eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p value=0,000<0,05). Mesleki kıdem, unvan gibi değişkenler ifadelerle verilen puanları etkilememiştir.

Çağdaş bir eğitim sisteminde öğrencilerin daha verimli olması için kullanılan materyallerin kaliteli ve kullanışlı olması gerekir. Bilgisayarlı eğitim sistemleri, teknolojiyi takip etme, kaynak sorunu yaşamadan ulaşılabilen e-kitap ve diğer yayımlar, iyi şekilde ayarlanmış ve geliştirilmiş deney ortamları başarılı ve kendi yeteneklerini keşfedebilen çocukların yetişmesinde çok etkili olacaktır.

Teknolojinin tüm iş ortamlarındaki artı değeri yadsınamaz. Teknolojik ilerlemeler işleri kolaylaştırmakta, veri ve bilginin daha etkin şekilde takibini sağlamaktadır. Bu amaçla özellikle eğitimin ilk alındığı okullardan başlamak üzere sistemlerin daha etkili kullanımı konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışma okul yöneticilerinin teknoloji destekli bir eğitim konusunda istekli olduklarını göstermiştir. Çalışma ülke geneline uygulanabilir ve böylece eksikliklerin giderilmesi için eğitim programları düzenlenebilir. Özellikle avantajlarının yanında uygun şekilde kullanılmaması durumunda ortaya çıkabilecek istenmeyen durumlar hakkında da tanıtım ve eğitim çalışmaları yapılması bundan sonraki çalışmaların konusunu oluşturacaktır.

KAYNAKÇA

AKBABA ALTUN, S. (2008). İlköğretim Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları Ve Duygusal Zekaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, 8th International Educational Technology, 06.05.2008, 1302-1305.

AKBULUT, H., PEKKAYA, M., & AKSAKALOĞLU, H. (2014). Meslek Mensuplarının Bakış Açısıyla Ticaret Meslek Liselerindeki Muhasebe Eğitimi: Bursa İli Üzerine Bir Uygulama, Journal of Accounting & Finance, (62).

ANAMERİÇ, H. (2005). Yönetim Bilgi Sistemlerinin Yönetim Fonksiyonları Üzerine Etkisi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafyası Fakültesi Dergisi, 45 (2), 25-43

AYDIN, F., KARA, NAZLI F. (2013). Öğretmen Adaylarının Teknolojiye Yönelik Tutumları: Ölçek Geliştirme Çalışması, Türk Fen Eğitim Dergisi, 10 (4), 103-118

AYTEKİN, A., SÖNMEZ ÇAKIR, F. (2016). İstatistiksel Analiz Tekniklerinin Hastane Bilgi Sistemi Verilerine Uygulanması, Atatürk Üniversitesi AÖF

BANOĞLU, K. (2011). Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Yeterlilikleri ve Teknoloji Koordinatörlüğü. İstanbul: Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri

BENSGHİR, K. T. (2002). Türkiye’de Yönetim Bilişim Sistemleri Disiplininin Gelişimi Üzerine Düşünceler. Amme İdaresi Dergisi, 35(1), 77-103.

CEMALOĞLU, N., DÖNMEZ, B., ZEKİ, Ö., TÜZEL, E., KURT, T. (2014). Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi. Ankara: Pagem Yayınları.

DAVIS, G. & OLSON, M. H., 1985, Management Information Systems, Conceptual Foundations, Structure And Development, McGraw-Hill Book Company, New_York.

DAVIS, G. (2000). Information Systems Conceptual Foundations: Looking Backward And Forward. In Organizational And Social Perspectives On Information Technology (pp. 61-82). Springer US.

ENGİN, U., (2015), Bankacılık Sektöründe Yönetim Bilişim Sistemleri ve Sistemin Çalışanlar Üzerindeki Etkisi Hakkında Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı Yönetim Bilişim Sistemleri Bilim Dalı.

EREN, E. (2009). Yönetim ve Organizasyon. (9. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.

GÖKÇEN, Hadi., (2005), Yönetim Bilgi Sistemleri, 2. baskı, Epi Yayınları, Ankara.

HOLT, D. H. (1987). Management Principles and Practices, Prentice- Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

KEEN, P. G. (1980). MIS Research: Reference Disciplines And A Cumulative Tradition.

KREITNER, R. (1983). Management, Houghton Mifflin Company.

KOÇEL, T. (2011). İşletme Yöneticiliği. (13. Baskı). İstanbul: Beta Yayınları.

LAUDON, K. C., - LAUDON, J.P.(1996). Management Information Systems, Organization, and Technology, B.4, Prentice-Hall, Inc, New Jersey.

LONGENECKER, J. G. AND PRINGLE, C. D., 1981, Management, Charles E. Merrill Publishing Co.

MERSİN, NECİP D. (2000). Yönetim Bilişim Sistemleri: İnternet Servis Sağlayıcılığında Abone Yönetim Sistemi Uygulaması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

İRRAZ, R., ZERENLER, M. (2008). Turizm İşletmelerinde Yönetim Bilişim Sistemleri Kullanımının Yönetimsel Kararlar Üzerindeki Etkisi. Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi. 30(15), 375-391.

ÖZDEMİR, S., ÇALIK, T., KILINÇ ÇAGATAY, A., KOŞAR, S., SEZGİN, F., BOYACI, A., AĞAOĞLU, E., Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, 2013

ROSENBERG, J.(1987). Dictionary of Computers, Information And Processing, Telecommunications, John Wiley, New York.

PARKER, C. & CASE, T. (1993), Management Information Systems: Strategy and Action, Second Edition, Mc.Graw-Hill, New York.

PLUNKETT, W.R., & ATTNER, R. F. (1992). Introduction to Management, Pws-Kent Publishing Co., Boston.

SALDAMLI, A., (2008). İnsan Kaynakları Yönetiminde Bilişim Teknolojisinin Kullanımına Yönelik Bir Araştırma: Tekirdağ Örneği. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 7 (13), 239-263

SOYSAL, G. E. (2006). Yönetim Bilişim Sistemlerinin Okul Yöneticilerinin Performansları Üzerindeki Etkileri. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi

SPRAGUE, R., 1980, A Framework for The Development of Decision Support Systems, MIS Quarterly.

TSCHANNEN-MORAN, M., & GAREIS, C. R. (2004). Principals' Sense of Efficacy: Assessing A Promising Construct. Journal of Educational Administration, 42(5), 573-585.

YARLIKAŞ, S. (2015), “Yönetim Bilişim Sistemleri Disiplininin Türkiye’deki Mevcut Durumu Üzerine Bir İnceleme”, Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 5(2), 136-147.

YILDIRIM, B. (2005). Eğitim Örgütlerinde Kültürel Liderlikle Meslek Ahlakı İlişkisi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8 (13), 218-238

ZWASS, V. (1984). Management Information Systems-Beyond The Current Paradigm. Journal of Management Information Systems, 1(1), 3-1.